

In deze niewsbrief:

1. De eerste
niewsbrief
Geuzendemocratie.nl
pagina 1

2. Eerste tv optreden
in Buitenhof
pagina 1

3. Landelijke oog-
kleppen bij
gemeenteraads-
verkiezingen
pagina 2

4. De eerste reacties
het boek
Lokale Leiders
De opkomst van de
geuzendemocratie
pagina 4

1. De eerste nieuwsbrief Geuzendemocratie.nl

Aan alle betrokkenen bij lokale partijen,

In de eerste plaats de beste wensen voor een gezond en in politiek opzicht succesvol 2010. Laten we er allemaal hard aan werken om het landelijk aandeel voor de lokale partijen in de buurt van de 30% van de stemmen te krijgen.

Hierbij ontvangt u de eerste uitgave van de Nieuwsbrief uitgaande van de website Geuzendemocratie.nl. Deze site is gelijktijdig live gegaan met de presentatie van mijn boek *Lokale Leiders, de opkomst van de geuzendemocratie*. Deze site is gericht op reeds bestaande en nieuwe lokale partijen. In deze uitgave is opgenomen een column n.a.v. de verkiezingen in een zestal herindelingsgemeenten. Voorts een aantal recensies van mijn boek. Inmiddels heb ik het genoegen gehad om mijn verhaal over lokale partijen te doen in Buitenhof, afgelopen zondag (dit programma kunt u vinden op Uitzending gemist).

In de nabije toekomst zullen we via deze site ook boeken over lokale partijen en lokale politiek aanbieden.

Indien u wilt reageren dan graag naar bert@wia.nl

Kent u iemand die ook geïnteresseerd is in Lokale politiek en deze nieuwsbrief niet ontvangen heeft? U kunt geïnteresseerden aanmelden op bert@wia.nl
Wilt u deze nieuwsbrief niet meer ontvangen? U kunt zich afmelden op bert@wia.nl

2. Eerste tv optreden in Buitenhof

Afgelopen zondag 3 januari was ik als deelnemer aanwezig in het tv-programma Buitenhof (Nederland 1). Peter van Ingen is bij dit programma gespreksleider. Deze aflevering stond in het teken van de komende gemeenteraadsverkiezingen. Gasten aan tafel waren Jan Marijnissen (partijvoorzitter SP), Karen Duys (fractievoorzitter CDA Rotterdam), Arno Visser (wethouder VVD Almere) en Marcel Boogers (Universiteit van Tilburg). In het tweede deel van het programma dat geheel gewijd was aan lokale partijen, mede naar aanleiding van mijn boek, mocht ik aan het gesprek deelnemen.

U kunt deze uitzending bekijken via uitzending gemist:

<http://www.uitzendinggemist.nl/index.php/aflevering?afID=10480791&md5=f7d701962f6ed57f7993350bf58c1f88> of via <http://player.omroep.nl/?afID=10480791>

3. Landelijke oogkleppen bij gemeenteraadsverkiezingen

Bij afwezigheid van de PVV wint de VVD met 28 procent in Venlo en Rita Verdonk haalt twee zetels in Zuidplas. Dat is het nieuws over de tussentijdse gemeenteraadsverkiezingen in de landelijke media. De gemeenteraad is wat hen betreft een soort 'beautycontest' voor de landelijke partijen. Intussen negeren ze een ontwikkeling die voor de democratie minstens zo belangrijk is als de opkomst van het populisme. Maar dan in positieve zin. Het gaat om een trend die in 2002 en 2006 al duidelijk zichtbaar was: moderne lokale partijen melden zich op het strijdtoneel en slagen er in om als politieke nieuwkomers scores neer te zetten tussen de 10 en 30 procent, het equivalent van 15 en meer Kamerzetels.

De huidige cijfers: in vier van de zes gemeenten hebben lokale politieke partijen meer dan 22 procent gescoord, in Venray hebben drie lokale partijen samen zelfs 35 procent. In de Maasgemeenten Horst en Peel zijn ze de tweede grootste fractie, in Venlo zijn de Lokale Democraten de derde partij, net achter het CDA. Dat gegeven kan overigens aan de pers ontsnapt zijn door die landelijke oogkleppen. Wat zich heeft afgespeeld is dat de lokale partijen van de verschillende gemeenten die bij elkaar kwamen een federatief verband opgericht hebben als Lokale Democraten en ook samen een fractie zullen vormen in de gemeenteraad. Maar dat is door geen enkele landelijke journalist opgemerkt.

In de zes nieuwe gemeenteraden zullen lokale partijen samen niet minder dan 34 zetels innemen. Er is immers geen sprake van dat zij gebrek hebben aan kwalitatief goede kandidaten zoals de PVV. Integendeel, de moderne lokale partijen beschikken over een groot en actief netwerk van mensen die hun sporen verdiend hebben, de meerderheid daarvan in het bedrijfsleven. Dat is iets wat ze nadrukkelijk ook anders maakt dan de landelijke partijen, waarin de grote meerderheid van het kader afkomstig is uit de (semi-)publieke sector.

Na hun successen in 2002 en 2006, toen de lokale partijen gezamenlijk 22 procent van alle kiezers achter zich kregen, leveren ze ook in het hele land wethouders. Meestal zijn hun bestuurders overigens niet de politieke leiders zelf, omdat deze nieuwe partijen hechten aan wat ze *basisdemocratie* noemen. Het doel van hun politieke werk is niet het veroveren van pluche, maar het uitvoeren van datgene wat de bevolking graag wil.

In mijn boek *Lokale Leiders, de opkomst van de geuzendemocratie* heb ik een analyse gemaakt van honderd nieuwe lokale partijen uit 2002 en 2006. Om de omvang van deze beweging duidelijk te maken: in totaal deden in die jaren meer dan 500 nieuw opgerichte partijen mee, waarvan de helft in de gemeenteraad kwam. Dat is ongelooflijk, vooral als je bedenkt dat dit 500 *autonome* politieke initiatieven waren. De mensen die in al die gemeenten actief werden hadden geen contact met elkaar. Wel hadden ze een aantal zaken met elkaar gemeen. Ze waren zonder uitzondering (zeer) ontevreden over de manier van politiek bedrijven van de 'oude' partijen. Ze verzetten zich in al die gemeenten tegen het bedroevende bestuurlijke niveau dat de lokale 'filiaalhouders' van de landelijke partijen leverden. Ze konden gezien hun achtergrond in het bedrijfsleven meestal vrij eenvoudig aantonen dat de zittende lokale elites enorm veel geld verspilden aan dure prestigeprojecten. Als ze echter als burger ergens echt over mee wilden praten ervoeren ze vooral minachting. En dat gevoel werd breed gedeeld onder de lokale bevolking.

De nieuwe lokale partijen van 2002 en 2006 hebben dan ook allemaal campagne gevoerd met thema's als: actieve participatie van burgers, directe communicatie van bestuur met burgers,

meebesturen door burgers i.p.v. inspraak achteraf op plannen die feitelijk al vast staan. En dat is het tegendeel van een populistische benadering, waarbij een mediagenieke en charismatische leider voorop gaat en het volk hem of haar volgt. De nieuwe lokale politieke partijen zijn dan ook vrijwel allemaal wat organisatie betreft zeer democratisch. Ze organiseren niet alleen inhoudelijke burgerfora, maar maken zodra ze in de gemeenteraad zitten een einde aan besloten vergaderingen. De meesten van hen hebben ook 'preventief' regels opgesteld om te verhinderen dat intern kleine groepjes de dienst gaan uitmaken en de baantjes gaan verdelen.

Waar het om gaat is dat deze nieuwe lokale partijen bewijzen dat de democratie springlevend is, als je er maar in slaagt om goed, eerlijk en open met burgers te communiceren. En als je ze na de uitslag ook echt bij het besturen betreft. Een beter tegengif tegen populisme is er niet, jammer dus dat dit (weer) volledig genegeerd wordt door de landelijke media, ondanks het feit dat ze zich nu volledig op zes in plaats van op meer dan 400 gemeenten hoefden te richten. Het probleem is waarschijnlijk dat de term 'lokale partij' net zoals de term 'lokale krant' associaties oproept met termen als 'ouderwets' en 'sufferdjes'. Wie echter de moeite neemt om te gaan kijken wat er echt gebeurt ziet het tegendeel. De moderne lokale partij is een actieve netwerkorganisatie, die haar achterban met moderne media en directe communicatiemethoden organiseert. En als deze trend zich doorzet zal de redding van de democratie dus niet uit Den Haag komen, maar van deze verzamelde 'lokale sufferdjes'.

Bert Euser is ondernemer en reeds vele jaren gemeenteraadslid, oud-wethouder en oud-bestuurder van de Stadsregio Rotterdam. Hij verruilde het lokale CDA voor Echt Voor Albrandsswaard, een nieuwe lokale partij die hij in 2005 oprichtte. De partij werd met 24 procent de grootste bij de vorige gemeenteraadsverkiezingen. In september jl. verscheen van zijn hand *Lokale leiders, de opkomst van de geuzendemocratie* (Augustus), zie ook www.geuzendemocratie.nl.

4. Eerste reacties op het boek Lokale Leiders De opkomst van de geuzendemocratie

Het boek is op 17 september gepresenteerd, het eerste exemplaar werd toen overhandigd aan prof. dr. Pieter Winsemius. Hierbij een greep uit de reacties:

“Lokale politieke partijen geven vorm aan de vernieuwing van de lokale politiek, waardoor die beter aansluit bij de veranderde plaatselijke samenleving. Nieuwe lokale leiders nemen hierin vaak het voortouw. Dit boek geeft een goed inzicht in de wijze waarop zij dat doen en biedt daarmee belangrijke lessen voor verdere politieke vernieuwingen.”

dr. Marcel Boogers, Universitair Hoofddocent Tilburgse School voor Politiek en Bestuur, Universiteit van Tilburg.

“Lokale Leiders willen het systeem niet veranderen, het zijn geen revolutionairen, ze willen alleen dat de burgers die zich onbegrepen en niet-gehoord voelen een stem krijgen. Die middenklassebeweging veroverd nu de gemeentepolitiek, zonder dat de landelijke elite dat in de gaten heeft en de afdelingen er iets tegen ondernemen.”

Martijn Delaere, Binnenlands Bestuur

“De “geuzendemocratie” zoals hij het noemt laat zien dat de kloof tussen bevolking en politiek gedicht kan worden.”

Jaap Paans, voorzitter Vereniging van Griffiers

“Wie zich wil verdiepen in het fenomeen 'lokalen' moet zeker het boek Lokale leiders van Bert Euser lezen. ... Euser is natuurlijk geen objectieve onderzoeker en dat is een minpunt van het boek. Er valt geen woord over blunders en mislukkingen (hij spreekt alleen met de geslaagde voorbeelden) en lokale partijen zijn in zijn optiek niets minder dan het toonbeeld van politieke vernieuwing Toch is dat niet heel storend, want er staat genoeg interessants tegenover: feitelijke informatie en vooral kijkjes in de keuken en smeugige anekdotes. ... Voor wie zelf ambities heeft bevat het boek een checklist voor het oprichten van een lokale partij.”

Re.Public (LVT)

“Als ervaringsdeskundige schetst Euser in zijn boek op prettig leesbare wijze, onder meer aan de hand van zeer uitgebreide gesprekken die hij gehad heeft met collega 'lokale leiders' in het hele land, hoe de meeste lokale 'geuzenpartijen' zijn ontstaan, wat de redenen daarvoor geweest zijn en wat voor mensen zich er veelal tot aangetrokken voelen.”

Hans de Bruyn, redacteur Maasstad Weekbladen

“Volgens Euser leveren lokale leiders op verschillende manieren een belangrijke meerwaarde aan de plaatselijke politiek:

- Door zich te profileren op plaatselijke tegenstellingen zetten lokale leiders nieuwe kwesties op de politieke agenda die relevant zijn voor de lokale praktijk.
- Lokale politieke groeperingen zijn goed in staat om burgers zich te laten kandideren voor het raadslidmaatschap. Ze organiseren de politieke betrokkenheid van burgers niet permanent maar ad hoc en op basis van belangstelling en expertise in plaats van partijpolitieke binding.
- Lokale politieke groeperingen geven op een vernieuwende manier uiting aan hun maatschappelijke betrokkenheid.”

Nicis Institute www.nicis.nl